

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
Fél évre — — — 10 " | Egyes szám ára — — — 40 fill.
Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás.

1919. január 1-ével lapunk VII. évfolyamában lép. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háboru okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szociálmunkás és demokratizmus egyik vívmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen enélkül nem lennénk képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyadmegyeiek is, közös megállapodással elhatározták, hogy az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január 1-ével kezdődőleg évi 20 K-ra emelik. Ugyisint a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lesznek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szives támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás jövőben, az újjáalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, ígérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre . . . 20 K
félévre 10 K
negyedévre . . . 5 K

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
kiadóhivatala és szerkesztősége.

A munkátlanság veszedelme.

Keserű ellentmondás, hogy amikor a munka uralmát megalapítottuk, nincsen munkakedv. Különösen a mezőgazdaság szenved pótolhatatlan veszteségeket amiatt, hogy nincsen vállalkozó munkaerő. Munka pedig bőven akadna, hiszen még az őszi szántásokot sem tudták befejezni, a bevetett terület pedig a békeévekben bevetni szokott területnek mintegy felét teszi ki. Ezenkívül temérdek gazdasági termény a földben maradt, rothadásnak indult és kárba veszt. Temérdek burgonya, cukorrépa, zöldségféle, cirok, stb. maradt kint a táblákon, mindezeknek értéke szinte felbecsülhetetlen. A gazdák kénytelenek tétlenül nézni ezeknek az óriási értékeknek elpusztulását, mert munkás semmiféle csábító ajánlatra nem akad. Több helyen a kiszedett termények felett ajánlották fel a munkásoknak, de még így sem lehetett a betakarítást biztosítani.

Ugy látszik, hogy a dologtalanság nálunk valóságos epidémia, a legveszedelmesebb kórok egyike, mely ha gyógyítani nem sikerül, az egész ország gazdasági életét elszívja és tönkretesz. Az illetékes körök meglehetősen tanácstalanul állanak szemközt a mezőgazdasági munkásnép passzív rezisztenciájával. Felhívásokat tesznek közzé, igyekeznek a népet ráeszméltetni a munkátlanságból eredő szörnyű következményekre, sőt azzal is megintik a munkátlánokat, hogy a földreform kedvezéseiből ki fognak maradni. A sok okos szónak azonban mindeddig nincs valami nagy hatása, a tömeg összefont karokkal vár valamit a ködös jövőtől és nem dolgozik.

Nehéz a jó tanács, hogy mit tegyünk e nagy veszély ellenében. Könnyebb a felelet arra nézve, hogy mit tegyünk. Semmiesetre sem szabad felhasználni a mai zavaros állapotokat arra az új világ prófétáinak, hogy elszéledvén a falvakban, olyan tanokat hirdessenek, amelyek önmagukban véve eszményiek lehetnek, de távolállván az egyszerű nép gondolatvilágától, csak fogalomzavarokat idézhetnek elő. E tekintetben a mérséklet és a józan irányítás elsősorban a szociáldemokrata-pártot illeti meg. Ennek kell most az egyébként indokolt agitációs munkát korlátok közzé szorítani s tartózkodnia attól, hogy a céljaira még nem érett falusi közvéleményt olyan világnézetek mellett izgassák, amelyek a népet elterelik a békés foglalkozástól és kaotikus állapotot idéznek elő. Meggondolandó, hogy a mezőgazdasági termelés megbénulása legelsősorban a városi lakosságot és ezek közt a szervezett munkásságot fenyegeti az éhínség veszedelmével, mert a falusi nép elhelyezkedésénél fogva még mindig meg fogja találni a megélhetésnek némi lehetőségét akkor, amikor a városokban már egyáltalán nem lesz mit enni. Be kell vallanunk, hogy a munkára való mozgósítás feladata ezidőszert a szociáldemokrata-párt megértő közreműködése nélkül megoldhatatlan.

Nem hangsúlyozhatjuk emellett eléggé, hogy a kormánynak kifelé egységének kell lenni. Mig a központi kormányzatban nem egyensúlyozódnak az erők, addig a vidéken is minden inog. A kormány a maga akaratának s ezzel az államérdeknek minden lehető eszköz felhasználásával érvényt szerezzen. Közérdekből alkalmazott szigorát ne korlátozza az az aggodalom, hogy népszerűtlenné válhatik. Ma már ott vagyunk, hogy a gondolkodni tudók milliója s méltán odaszámíthatjuk a faluk vezetőit is, megelégette a bizonytalansággal járó visszaéléseket és örökös aggodalmakat, erős kéz után vágyik, mely a rend és a munkás-ság megszakadt folyamatát helyreállítja. Nyilvánvalóvá kell tenni a kormánynak azt a felfogását, hogy az indokolatlan munkátlanságot a közérdek ellen elkövetett vétségnek tartja s azzal eszerint kíván elszámolni. Aki nem dolgozik, annak nincs helye az új munkástársadalomban. Tessék községről-községre vizsgálat és megállapítás tárgyává tenni: kik a munkátlánok, adják nyomatékosan tudtára az illetőknek, hogy amennyiben szokásos munkásságukat folytatni nem fogják, feljegyeztenek mint olyanok, akik az új magyar köztársaság megszületésének nehéz idejében hűtlennek találtattak, mig ezekkel szemben a kötelességüket teljesítő nyilvántartásba veendő, hogy a földreform stb. kapcsán elsősorban legyenek figyelembe vehetők.

Megkell állapítani községenként az elintézésre váró sürgős mezőgazdasági munkálatokat s egyúttal rendelkezésre álló munkások számát és azt is, hogy mennyien hajlandók a munkára való felhívásnak engedni. Ily módon rövid időn belül megkaphatnánk a mezőgazdasági munkátlanság statisztikáját, vidékről-vidékre rá tudnánk mutatni arra, hogy a termények betakarítása, illetve a jövő évi termés biztosítása szempontjából hol történtek a legnagyobb mulasztások és hol van szükség leginkább beavatkozásra.

Talán maga a mezőgazdasági munkásnép is megdöbbenne akkor, ha efféle összeállítás nyomán látná, mily óriási értékek megsemmisüléséről van szó, ha tudná azt, hogy a munkátlanság miatti értékpusztulásért a dolgozók egyidejűleg egyénileg felelősségre vonhatók. Egyidejűleg munkásoktagok szervezésével is igyekeznünk kell a kétségbeesett helyzetben lévő üzemek segítségére sietni s egyáltalán nem alázná le a középosztály tagjait se, ha ők maguk is részt vennének ilyen alkalmi munkásoktagokban már csak azért is, hogy példát adjanak a népnek s meggyőzzék azt a földben maradt termények megmentésének mérhetetlen jelentőségéről. Fő dolog az, hogy ne álljunk meg elméleti deklarációknál. Amit akarunk és az ország létérdekének tartunk, azt egész erőnkkel akarnunk kell.

B. L.

— Lapunk t. előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

F. hó 10-ikén Szentiványi Lajos kormánybiztos-főispán elnökle alatt tartotta meg vármegyénk közigazgatási bizottsága havi ülését, melyen a megye két havi közigazgatásáról számoltak be.

Szentiványi Lajos kormánybiztos-főispán, elnök az ülést megnyitván, bejelenté megbízatását s kéri a bizottság támogatását.

Lázár Farkas alispán terjesztette elő ezután terjedelmes alispáni jelentését, mely megdöbbenő meztelenségében mutatta be e szerencsétlen vármegye magára hagyatottságát a komoly veszedelem óráiban. A közigazgatás fejének e sötét jeremiájában nincs egyetlen rész, melyben aggodalmaktól agyonkorbácsolt lelkünk egy kis megnyugvást találna s bizalmat merithetne a jövő reménységeihez. A rendfenntartás a jó Isten kezében, a végrehajtó hatalom érvényt szerző közegek nélkül, karhatalom sehol — azaz hogy az ennek pótlására megszervezett nemzetőrségek sok helyen együtt dolgoznak a rendetlenkedőkkel, fosztogatókkal, régi udvarházak, raktárak, üzletek kiraboltnak látonganak. A közlelmezésnek mindent jelentő nagy kérdése teljesen megoldatlan. A mélységesen leszállított kvóta szerint liszt már második hónapja nem érkezett meg, a miniszter nem küldhet s rábizza a vármegyére, hogy az a saját készleteiből segítsen magán. De hol vannak ezek a készletek? Teljes joggal láthatja sötétnek az alispán a tavaszi hónapok képét, amikor kiürülnek éléskamráink, ha valami gondviselészerű beavatkozás nem történik.

A románság vezetői, majd az ezek köréből megalakult a román nemzeti tanácsok mindent elkövetnek, hogy a népet felvilágosítsák a népuralom mibenlétéről s visszatartsák a jogtalan cselekményektől, e tekintetben hála és elismerés illeti őket, ámde sajnosan kell kijelentenie, hogy buzgalmuk nem teljesen eredményes, mert még most is alig mulik el nap, hogy fosztogatásokról, erőszakoskodásokról hírt ne vennék. Rengeteg vagyon és érték megy ezáltal veszendőbe s a köznép és a nagybirtokos osztályt pusztulás fenyegeti. Melyik birtokosnak van bátorsága ilyen ellenséges magatartás mellett törődnie a gazdaságával, törődni azzal, hogy az időszakhoz kötött gazdasági munkákat elvégezze? Hiszen nem tudhatja, mit hoz a holnap, vetését ki fogja learatni? Hozzá nagy határok hevernek parlagon, az elhagyatottság, a kihalt élet képét mutatja az uri birtok, a falusi nép, a földmives is alig dolgozik, ijesztő árnyát veti előre a jövő év szomorú aratása.

A bő és kimerítő alispáni jelentés után Csulay Lajos főjegyző a bizottság nevében üdvözlö a kormánybiztos-főispánt s biztosítja odaadó támogatásáról. Elismeréssel szól az alispán kimerítő jelentéséről, de kéri az adminisztráció érdekében a székhelyeikről eltávolítani kényszerült szolgabírák és jegyzők helyettesítését. Szükségesnek tartja a karhatalom helyreállítását s sérelmezi, hogy a csendőrség idő előtt távozott a vármegyéből.

Szilassy István a közlelmezési nehézségek enyhítése érdekében szükségesnek tartaná az egyes gazdaságok elrabolt készleteinek összegyűjtését.

Szentiványi Lajos kormánybiztos-főispán bejelenti, hogy a miniszteriumban személyesen közbenjárt a közlelmezés akadálytalanságának biztosítása érdekében, pozitív eredményeket azonban nem tudott elérni. Legcélravezetőbbnek látszik az a megoldás, mely csere útján kívánja a lisztkérdést elintézni. A nagykikin-

dai malom megfelelő kőszén ellenében hajlandó lisztet adni. Ebben az irányban tárgyalást folytat a temesvári kormánybiztossal, a petrozsényi Nemzeti Tanácsal és a szénkormánybiztossal. A karhatalom kérdésére felvilágosításul közli, hogy a belügyminiszteriumnál interveniált a csendőrség meghagyása érdekében, ott azonban elvi okok miatt ragaszkodtak az eltávolításhoz. A jegyzőket addig, míg ezeknek és családjaiknak személyi biztonságát megvédték nem látja, nem rendelheti vissza.

Csulay Lajos főjegyző meleg részvétellel emlékezik meg a vármegyei tisztikarnak a napokban elhunyt két derék tagjáról, Bercsényi Sándor szászvárosi tb. főszolgabíróról és Zeyk Lipót körösbányai tb. szolgabíróról. Indítványára a bizottság a hozzátartozóknak jegyzőkönyvileg fejezi ki részvételt. Fölhívja Csulay a figyelmet arra is, hogy az év végén a közigazg. bizottság fele része kiesik, a pótlására jogosult közgyűlést a rendkívüli viszonyok miatt nem lehet összehívni. A kormány intézkedését kellene erre kikérni. A főispánt kéri továbbá a megüresedett állásoknak helyettesítés útján való betöltésére.

A főispán válasza után a bizottság az alispáni jelentést tudomásul veszi.

Mahler Ignác műszaki tanácsos a közutak állapotáról számol be. A fenntartáshoz szükséges munkálatok szünetelnek. A német átvonulás alaposan megrongálta az utakat, sok hidat összetörték. Sem anyagot, sem munkacserőt nem lehet kapni a helyreállításra. Legjobban jellemzi a helyzetet, hogy a maros-solyosi hid farészének megerősítésére 30 K napszám mellett sem tudtak munkást kapni. Az utiszemélyzet nem kapta ki elsején a fizetését. A hadból hazatért utkaparók nem jelentkeznek szolgálatért. A forgalom akadálytalanságát nem tudja garantálni.

Meskó Aladár dr. vármegyei tisztifőorvos jelenti, hogy október hóban a spanyoljárvány nagyon terjedt a megyében. Sok tízezerre tehető a megbetegedtek száma. Az iskolákat több helyen bezárták. A járvány leküzdésére a katonáktól kértek orvost, de nem kaptak. Novemberben a spanyolbetegség még inkább terjedt. Naponta 6—700-an betegsznek meg. Az elhaltak nagyobbára a felnőttek közül kerülnek ki. Az általános helyzet súlyosbitja a gyógyszerekben uralkodó nagy hiány, melyen a Gyógyszerközpont felállítása semmit sem segített.

Szilassy István gazdasági felügyelő havi jelentése szerint a hadifoglyok kivonása a gazdaságból nagy kézimunkacserő hiányt okozott, ami miatt a tengeritörés, káposztalevágás és répakivétel elkésett. A forradalom kitörése természetesen csak rontott a gazdasági állapotokon. Alig van nagyobb gazdaság a megyében, melyet ki ne raboltak volna. A kifosztott gazdaságok földjei megműveletlenek, bevetetlenek. Az őszi munkálatok általában elmaradtak, ami aggasztó jelenség a mai gazdasági viszonyok között. A tavaszi mezei munkák előkészítésére a hatáskörében megtehető intézkedéseket elvégezte. Nagy gazdasági kárt jelent, hogy a lakosság sok helyen kivágja az erdőt. A szőlők sincsenek lefektetve, ami a jövő évi termést kilátástalanná teszi.

— **Dr. med. Tartler Vilmos**, nyug. törzsorvos, orvosilag kezelte egy lakásán, mint lakásán kívül főleg a belgyógyászat és a gyermekgyógyászat terén. A bőr- és nemibetegségek szakszerű kezelése mellett vérvizsgálat, salvarsam (Ehrlich 606) gyógymód stb. Szászváros, Fő tér 8. sz. Rendel. naponként d. e. 9—10 és d. u. 2—4-ig.

NAPI HIREK.

— **Helyettesítés a vármegyénél.** Szentiványi Lajos kormánybiztos az ő kinevezésével megüresedett II. főjegyzői állásra Rimbás Győző tb. főszolgabíró, az emigy megüresedett állásra pedig Székely Lajos tb. főszolgabíró, ennek helyére pedig Puy József közigazgatási gyakornokot és végül a nem régen elhunyt Bercsényi szolgabíró helyére Cseh Andor közig. gyakornokot helyettesítette.

— **Kinevezés.** Szentiványi Lajos kormánybiztos-főispán Boneu Vazul brádi közigazgatási gyakornokot tb. szolgabíróvá nevezte ki.

— **A nemzetgyűlési választások.** Az alkotmányozó országgyűlés összehívása január előtt nem várható, mert a kormánynak az a terve, hogy bevárja az előzetes béke megkötését, hogy a választások területi szempontjaira nézve teljes tájékozódása legyen. Az alkotmányozó országgyűlés egy nap alatt végleg elhatározza a köztársasági kormányformát, megválasztja a köztársasági elnököt és elrendeli a nemzetgyűlési választások kiírását. A nemzetgyűlési választásokat április—május hónapokra tűzik ki, mert a választók összehívása huzamosabb időt vesz igénybe. Ezenkívül a pártok sincsenek még kellően megszervezve és ennek a szervezkedésnek a végrehajtása is hosszabb ideig tart. A nemzetgyűlés még a nyár előtt összeül.

— **Főkormánybiztosság Erdélyben.** Az erdélyi Nemzeti Tanács a forradalom óta nagy munkát végzett a rend helyreállításában. E munkája közben gyakran a felsőbb kormányhatóság jóváhagyása nélkül kellett intézkedni Batthyány belügyminiszter ezért pár héttel ezelőtt rövid uton felhatalmazta a Nemzeti Tanácsot, hogy saját belátása szerint cselekedjék. Most a minisztertanács a Nemzeti Tanács erdélyi bizottságát főkormánybiztosság jellegével ruházta fel egész Erdélyre kiterjedő hatáskörrel és főkormánybiztossá Apáthy Istvánt nevezte ki. A főkormánybiztosság feladata lesz gyorsan intézkedni a kormány megbízásából a közigazgatás, közlelmezés és a román sereggel való érintkezés dolgában.

— **A karácsonyi és újévi istentiszteletek sorrendje a róm. kath. templomban.** December 24-én éjjel fél 12 órakor éjféli szentmise, 25-én reggel 7 órakor pásztorok miséje, 9 és 10 órakor mint rendes ünnepnapokon, ugyisint ünnep másodnapján is. Szilveszter, vagyis ó-év estjén 6 órakor szent beszéd és hálaadó istentisztelet. Újév napján mint rendesen.

— **Országos Jegyzői Tanács.** A forradalmi átalakulás következtében helyeikről elmenekülni kényszerült községi és körjegyzők helyzetének orvoslása érdekében országos egyesületük folyó hó 5-ére a fővárosba gyűlést hívott össze, mely két napig tartott s rendkívül szenvedelmes vitákat provokált. A gyűlés a jegyzők érdekeinek fokozott védelmére 35 tagú jegyzői tanácsot választott, melyben vármegyénket Rignáth Béla hunyaddobrai és Weinberger Adolf reketyefalvai körjegyzők képviselik.

— **Házasság.** Tokaji László honvédfőhadnagy f. hó 15-én tartotta esküdjét Gömör y Lilli urleánnyal Budapesten.

— **Román megszálló csapatok megyénkben.** A román megszálló csapatok, amint már a napi lapokból is olvashattuk, megyénkben Dévát és Piskit már megszállották. Szászvárosra f. hó 14-ére várták, de városunk megszállása egyelőre elmaradt. A szászvárosi állomáson f. hó 14-én átvonuló

román csapatokat a helybeli románság vezetői és a román nemzeti gárda fogadták és üdvözölték. A Dévát megszálló csapatok parancsnoka a kormánybiztos főispánnal egyetértőleg elrendelte, hogy a lakosság az egész megye területén a fegyvereket a hatóságoknak beszo­lgáltassa. Városunkban f. hó 17-én délután 5 óráig folyt a lőfegyverek, oldalfegyverek beszo­lgáltatása. A fegyverek beszo­lgáltatását dobszóval és falragaszokon hirdették ki. Aki a rendelet ellen vét az fejesztéssel büntetettetik.

— **Elveszett bélyegző.** A dévai Nemzeti Tanács kerek nedves pecsétje, ezzel a körirással hogy: „Dévai Nemzeti Tanács 1918“ f. hó 7-én elveszett. E pecséttel leendő esetleges visszaélések elkerülése céljából közöljük, hogy a dévai magyar Nemzeti Tanács nevében dec. hó 7-ike után eszközölt olyan megrendelések, utalványozások vagy felírások, amelyek a jelzett kerek nedves bélyegzővel vannak ellátva, érvényteleneknek tekintendők. A tanács ujalaku bélyegzőről gondoskodott. Déva, 1918. december hó 10-én. A dévai Magyar Nemzeti Tanács.

— **Változás a vajdahunyadi vasgyár­nál.** A vajdahunyadi vasgyár vezetésében jelentős változások állottak be. Buczek József főfelügyelő, gyárfőnök és Porázik Antal fel­ügyelő, gyárfőnök helyettes nyugalomba vonultak. A kereskedelmi miniszter a vasgyár vezetésével Sartoris Kálmán főmérnököt bizta meg. Egyben változás állott be a munkaidőben is, amennyiben a keresk. miniszter elren­delte a 9 órai munkaidőt s így most reggel 7-től 12-ig és d. u. 2—6-ig tart a munkaidő, tehát reggel 8 helyett 7 órakor és d. u. 1 óra helyett 2 órakor szól a munkára hívó gyári kürt.

— **Hunyadmegyei kiküldött a kolozsvári fő­kormánybiztosságba.** Megalakult Kolozsváron a kormány hozzájárulásával a magyar fő­kormánybiztosság, mely Erdélyre imperiumot nyert s így Erdély magyar miniszteriumának lehet tekinteni. A fő­kormánybiztosság, melynek élén Páthy István dr., a kiváló erdélyi politikus áll, föl­hívást intézett az imperium alá tartozó Nemzeti Tanácsokhoz, hogy képviselőiket küldjék ki melléje. A kiküldöttek állandóan Kolozsváron tartózkodnak s feladatuk lesz az említett szervet informálni a vidéküket érintő minden kérdésben. A dévai magyar Nemzeti Tanács Horváth Dezső dr.-t, a sokoldaluan képzett segéd­tanfelügyelőt küldötte ki e fontos szerepre.

— **Jegy nélkül lábbeli árusítása a vásárokon.** A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg megengedte, hogy november 30-ig vásárokon jegy nélkül is árusíthatók a lábbeliek. Ezt a határidőt most 1919. január 15-ig meghosszabbította és így vásárokon a közvetlenül a fogyasztókat ellátó cipőkereskedők, cipészek és csizmadiák és egyéb vásároló iparosok minden korlátozás nélkül árusíthatják termékeiket.

— **A Károlyi-párt szervezkedése Déván.** A múlt vasárnap délután a vármegyeház nagytermében gyűlésre jöttek össze a Károlyi párt hívei. A látogatott össze­jövetele­len Leitner Mihály dr. ügyvéd, a párt elnöke és Sándor Sándor dr. ügyvéd, alelnök, továbbá Török Géza dr. járásbíró tartottak beszédeket, melyen a politikai helyzettel foglalkoztak s a párt újjászervezésének szükségét hangoztatták. Ilyen értelemben határozott a közgyűlés is, mely elfogadta a tisztikar lemondását s egy 15 tagú végrehajtó bizottságot szervezett, melynek feladata az új tisztikar kijelölése is. A gyűlés után az Országos Nőtisztviselők Dévai Cso-

portja tartott értekezletet, melyen a Nőtisztviselők felkérésére Leitner Mihály dr. a Károlyi párt, Györkös Károly pártelnök és Gombó Iván párttitkár a szociáldemokrata párt programját ismertette. Ennek befejeztével, ami természetesen agitatórius céllal történt, a Nőtisztviselők közül egyesek a Károlyi párthoz, mások meg a szociáldemokrata párthoz csatlakoztak.

— **A szászvárosi iparos ifjuság** f. hó 26-án (karácsony másodnapján) a Magyar Kaszinó nagytermében délután 3 órai kezdettel a hadirokkantak, hadiárvák, hadiözvegyek és a városi szegények alapja javára táncmulatságot rendez.

— **Házasság.** Spitra Emil tűzérőhadnagy a napokban tartotta esküvőjét Speil Emmi urleánnyal Brassóban.

— **Halálozás.** Antoni József szászvárosi építőmester f. hó 17-én 81 éves korában meghalt. Az elhunyt tekintélyes polgára volt városunknak. Halála városszerte mély részvétet keltett. Temetése f. hó 18-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Tisztek és tisztviselők nő­ülése.** A hadügyminiszter már régebben elrendelte, hogy a magyar tisztek óvadék letévése nélkül köthetnek házasságot, a házasság csupán engedélyhez van kötve. Ujabbán a minisztertanács határozata szerint a magyar hadsereg és a magyar csendőrség kötelékébe tartozó tisztek és tisztviselők nemcsak, hogy házassági óvadék biztosítására nincsenek többé kötelezve, hanem ezentul katonai hatósági engedély nélkül is köthetnek házasságot. A már biztosított házassági óvadékokat a hadügyminiszter a házastársak kérelmére feloldja.

— **Emelik a helybeli rendőrség létszámát.** A helybeli rendőrségnek ma összesen 12 kül és bel szolgálatot tevő állománya van. Lapunk zárta után tartott képviselőtestületi gyűlésen javasolta van, hogy a rendőrség létszámát 12-ről 26-ra emeljék fel s egyidejűleg a városi polgárőrséget feloszlassák. A gyűlés lefolyásáról, melyen sok más fontos tárgy is tárgyalatott jövő számunkban fogunk megemlékezni.

— **Értesítés.** A rendőrség ezuton közli, hogy olyan katonatisztek, akik sem nemzetőri, sem polgárőri szolgálatot nem teljesítenek, nyilvántartás végett a helybeli katonai parancsnokságnál jelentkezzenek. Ilyen tisztek utazásaiknál polgári ruhát öltsenek, mert különben a vonatokon szolgálatot teljesítő és ellenőrző román katonaság feltartóztatja.

— **Az ellátatlanok lisztje.** A városi vezetőség ez uton közli az ellátásra szorult lakossággal, hogy liszt­szükségletét a piacon szerezzék be, mert a Nagy­kikindáról kiutalt 3 waggon liszt nem érkezett meg, habár annak idehozása érdekében minden intézkedés megté­tetett. A küldeményért román gárdisták mentek el, de a lisztet a szerb katonaság lefoglalta. Dr. Sotir Konstantin erről úgy a köz­élet­mezési miniszternek, mint a kormánybiztosnak jelentést tett, de minde­zideig nem sikerült a szerbektől a lisztet megkapni. A legszegényebb sorsuakat, vagyis azokat, akik semmikép sem tudják szükségleteiket beszerezni a város az egyes gazdáktól beszerzett terményből fogja kielégíteni.

— **Záróra.** Szászvárosban a kávéházak, éttermek este 10 óráig, korcsmák s más kisebb ital­mérési helyiségek d. e. 7 órától d. e. 11 óráig lehetnek nyitva. Az utcákon este 11 óráig lehet tartózkodni.

— **Nyilvános köszönet.** Köszönetét nyilvání­ta a néhai Bercsényi Sándor tb. főszolgabíró kartársainak a helybeli róm. kath. el. isk.

igazgatósága, hogy a boldogult emlékére koszoru megváltás címen a szegény tanulók részére 110 K-át voltak kegyesek adományozni.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** Az „Aradi Ügyvédi Kamara“ 1919. évi január hó 5-én délelőtt 10 órakor Batthyányi-utca 25 sz. házban levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre minden kartársat meghív. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A le­szerelt kamarai tagok helyzetére vonatkozó netáni indítványok tárgyalása. 2. A választmány javaslata a progresszív kamarai adózás előkészítésre 5 tagú bizottság kiküldése iránt. 3. Elnök, elnökhelyettes, titkár, ügyész, pénztárnok, 8 választmányi rendes és 4 választmányi póttagnak titkos szavazás utján való megválasztása. 4. Hat nyugdíjintézeti közgyűlési kiküldöttnek titkos szavazás utján való megválasztása.

— **Maximálták a bor árát Szászvárosban.** A hatóság maximálta a borárakat és pedig kávéházakban, vendéglőkben, nagyobb éttermekben az első minőségű bort literenként 10, a másodrendű bort pedig 8 K-ban állapította meg. Korcsmákban az elsőrendű bor 8, másodrendű pedig 6 K-ban lett meg­állapítva. Aki ezen árakat túl lépi árdrágítóként megbüntetettetik s iparjoga elvonatik.

— **A hadviselt orvosok állást kapnak.** A magyar hadügyminiszterium a belügyminiszteriummal egyetértőleg elhatározta, hogy mintegy ötszáz orvosi állást fog a lehető legkedvezőbb anyagi feltételek mellett betölteni. A pályázati feltételek a hadviselt orvosok szövetségének Budapest, Teréz-körut 22. szám alatt levő helyiségében megtekinthetők.

— **Tanulók jótékony­célú adománya.** A szünidőben Lugossy István, Török Andor, Török Ernő, Csifó Emil, Csifó József, Máyer Mihály, Török Zoltán, Jassinsky Irén, Megyesy Margit, Man Gizella, ifj. Bugán János tanulók közreműködésével jótékony­célú előadást rendeztek, melynek tiszta jövedelmét 55 K-át azzal juttatták szerkesztőségünkhöz, hogy azt a harctérről haza érkezett szegénysorsu katonák felszegélyezésére fordítsuk. Az adományt a városi tanácshoz juttatjuk. Ugy­szintén Vajna Károly gymn. tanuló vezetése alatt rendeztetett egy gyermekelőadás, melynek 28 K 40 fillér tisztajövedelmét jótékony­célra szerkesztőségünkhöz küldték. Ezen adományt a helybeli ref. nőegylethez juttatjuk.

— **A hus ára — Szászvárosban.** A hatóság városunkban marhahus árát különként 12, a sertéshus árát pedig 14 koronában állapította meg.

— **Hadijavak eladási tilalma.** A magyar hadügyminiszterium 732.417/1b.—1918. szám alatt december 9-én rendeletét adott ki, mely a katonai és polgári hatóságok, valamint nemzeti tanácsok, sőt egyesek részéről katonai kincstári, élelmi, ruházati és felszerelési cikkeknek, járóműveknek és anyagoknak felső engedély nélkül eddig történt eladását helytelennek nyilváníja és elrendeli, hogy hadi javakat csak a hadügyminiszterium engedélyével szabad értékesíteni. Az ettől eltérő eljárást azonnal be kell szüntetni. Még a romlásnak kitett katonai készletek értékesítésére is minden esetben a hadügyminiszterium engedélyét kell kérni, veszély esetében sürgőnyileg. A jogtalanul megszerzett hadijavakat térítés nélkül fogják elszedni.

— **A paprika ára.** A miniszterium f. évi 6076. M. E. sz. rendeletével a feldolgozott (őrölt) paprika árakat a kiskereskedelmi for­galomban klgr.-onként a következőkben szabta meg: I. rendű paprika 24 K, II. rendű 18 K, III. rendű 12 K.

— **Fagyos burgonya használhatóvá tétele.** A fagyos burgonyát hűvös, de azért fagymentes helyen tartjuk. Közvetlenül a használat előtt a fagyos burgonya hideg vízbe teendő és abban 12—20 órán keresztül áztatandó. A hideg vizet közben ajánlatos néhányszor megújítani, nehogy túlságosan felmelegedjék. Ezután a burgonyát a héjában kell megfőzni (főzés előtt nem szabad meghámozni). — Ezzel az eljárással a gumók elveszítik édes ízüket és a rendes burgonyával mindenképp egyenlő értékűek.

— **A cölibátus kérdése** címen Földes Dezső várdombi róm. kath. plébános igen érdekes röpiratot küldött hozzánk, amelyben erélyesen és nyomós érvekkel száll sikra a cölibátus ellen, vagyis a róm. kath. papok nőstülési szabadsága mellett és egy ilyen irányú propaganda támogatására hívja fel kartársait. Mi a magunk részéről, mint akik az igazi liberális és demokrata felfogásnak voltunk és vagyunk a szószólói még az oly kényes vallási kérdésekben is, a legnagyobb örömmel adunk hírt e törekvésről. Sőt amennyiben módunkban lesz, támogatni is fogjuk ezt a mozgalmat teljes készséggel nemcsak azokért az erkölcsi érdekekért, amelyeket a röpirat különösen az egyház érdekében hangoztat, hanem különösen azért a nemzeti és kulturális energia-nyereségért, amellyel ez ősi intézmény eltörlése által életünket minden vonatkozásban gyarapítani fogja. Bár sikerülne a nagy átalakulásoknak ebben az idejében ezt a kérdést is megoldani az érdekeltek és a nemzeti s emberi közérdek javára.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon üzletfeleimnek, jóbarátaimnak és ismerőseimnek, kiktől a városból történt gyors eltávozásom miatt személyesen bucsút nem vehettem, ezúton mondok „Isten hozzád“-ot. Czegléd, 1918. december hó 18.

Stelescu Bernát és családja.

Egy jókarban lévő gyönyörű **ebédlőbútor** berendezés eladó Sörház-utca 16. szám alatt. 133 2—2

1—2 butorozott szoba esetleg konyhával kiadó, Malom-utca 17. szám alatt. 141 1—

NÉVJEGYVEHET, ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEKET, MENYEGZŐI ÉS ALKALMI

MEGHIVÓKAT

a legegyszerűbb kivittől a legdiszesebb kiállításig a mai modernkor kívánalmához megfelelőleg a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.“ készít a legrövidebb idő alatt

Vegyünk

a világhírű Seelig és Hille bodenbachi cég által előállított teákból

TEA

helyett, mely áll tulnyomóan gyümölcsrészekből eredeti teák kivonattal készítve.

Ara 50 gr. csomagnak 4 kor. 100 8

Használati utasítás minden csomagban

Kapható: **Ábrahám Manó** 140 cégnél Szászváros, Főtér. 1—3

A szászvárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok italelárúsítási részvénytársasága Szászváros.

Alólírott részvénytársaság ezúton teszi közhírré, hogy cégét a dévai kir. törvényszék Cg. 127/2—1918. sz. végzéssel f. év szept. 7-én bejegyezte s így a részvénytársaság e naptól kezdve megkezdte működését.

Az igazgatóság tagjai: vezérigazgató Schärer Dávid, tagok Zerbes Frigyes, Mirovitz Ignác, Tábornszky Dávid, Treuer Sándor, Müller Vilmos, Harsányi Gábor, Fried Eszkeles.

A felügyelő-bizottság tagjai: Stern Manó, Mahler Dávid, Róth József. A társaság alaptőkéje: 100.000 K, 500 drb. à 200 K névértékű részvényben. A társaság időtartama 30 év.

Célja: a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartüzése körébe eső italok beszerzése és elárúsítása által a vendéglői ipar emelése, az ipar és kereskedelem, valamint általában a közvagyonosodás érdekeinek előmozdítása. A társaságot a hatóságok és harmadik személyekkel szemben az igazgatóság képviseli. A társaság jelenlegi ügyésze dr. Moldován Szilviusz helybeli ügyvéd.

A részvénytársaság üzleti helyisége és irodája Szászváros, Főtér 2. sz. alatt (a Szászvárosi Takarékpénztár épületében) van. Sürögnyocim: Itálrészvény, Szászváros.

Szászváros, 1918. október 25.

„Szászvárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok italelárúsítási Részvénytársaság“
104 9—12 Schärer Dávid, vezérigazgató.

3—4 szobás, konyha, kamara stb.-ből álló s a város központjában fekvő lakást több évi kibérlésre április 1-ére keresek. Közvetítőik siker esetén megfelelő díjazásban részesülnek. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek. 135 2—2

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ **könyv- és papirkereskedésébe egy ügyes fiú, ki legalább 2 gimn. osztályt végzett és magyarul, németül és románul beszél, tanulóknak** azonnal felvétetik.

Egy szolid és ügyes kiszolgáló-leány, ki e téren 4 évi gyakorlattal bír, állást keres. Cim: Dán Mariska Szászváros Régitemplom-utca 19. 131 2—2

Eladó 100 litervéka saját termésű kézzel szedett prima minőségű batulalma. Értekezhetni Vulpe Tivadar fakereskedőnél (Ország-ut) ahol az alma meg is tekinthető. 138 2—2

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, kükküllömenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
1 Szászváros. 25—26

Stern Manó

vas-, fűszer-, festék- és gyarmatáru kereskedése Szászváros, Piac-tér 12 sz.

Ajánlok: Fűszereket, mindennemű likőrt és cognacot, festék- és olajárut, továbbá épületvasalást és háztartási cikkeket minden kivitelben. 72 4—

Napi árak! Gyors és pontos kiszolgálás!

Pártoljuk a helyi ipart!

Székely János

saját kikészítésű
bőr- és szőrmekereskedése
Főtér 2. szám.

Különlegességek:
Valódi Alaska róka, ausztráliai fekete szőrű Wallabisz stb.

Benkő Lajosné

uri szabó üzlete
Iskola-tér.

BURGUS ZSIGMOND

okleveles patkoló-kovács
Kasztó-utca 20.

Recska István

cukrász, Vásár-tér.

Ajánlja:
saját készítményű izletes süteményeit, cukorkáit és teasüteményeit.

HIRSCH IGNÁC

uri és női cipész
Hegy-utca 3. szám.

Koncz Lotti

női divat kalap-üzlet
Városháza-tér.

MOJSZE MIKLÓS

férfi szabó üzlete
Varga-utca 2. szám.

Nagy József

lakatos és villanszereelő
Kollegiumi épület.

HEMMEN ANDRÁS

borbély- és fodrász-terme
Vásár-tér.

Zalányi Berta

női kalap-terme
Sétátér-utca 1. szám.

Ájben Géza

uri kalapkészítő
Szászváros, Füzfa-utca 34. sz.

Rosengarten Hermann

uri szabó üzlete
Városház-tér.

PÁRIS ALBERT

épület- és bútor-asztalos
Kistimár-utca 4. sz.

Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat: festést, vasalást, javítást és átalakítást jutányos árban.

MOLNÁR JÁNOS

férfi szabó üzlete.
Városháza-tér.

GAUGER FRIGYES

kovács- és kerékgyártómester
Kovács-utca 3. szám.